

De VUR: creatieve constructie voor wie geen VAR wil of kan krijgen

Drs. O.C. Kremers is per 1 januari 2009 als partner verbonden aan Courdid

Op 23 oktober 2008 heeft de staatssecretaris van Economische Zaken, mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën, antwoorden gegeven op Kamervragen over de VAR en Uniforce. Door Uniforce was namelijk de VUR als alternatief voor de VAR bedacht en in de media werd de werking en status van deze VUR niet altijd juist geïnterpreteerd. De hierdoor gecreëerde onduidelijkheid is met de beantwoording van de vragen (deels) weggenomen. Maar wat is die VUR nu eigenlijk en is het inderdaad een goed alternatief voor de VAR?

WAT IS DE VUR?

VUR staat voor Verklaring Uniforce Registratie. Deze naam is door een commercieel bedrijf, Uniforce genaamd, bedacht met een knipoog naar de VAR (Verklaring Arbeidsrelatie).

Het is een constructie waarmee een zelfstandige, net als met de VAR, zijn opdrachtgever vrijwaart van het risico dat deze achteraf nog kan worden aangeslagen voor naheffingen loonbelasting, premies sociale verzekeringen en Zorgverzekeringswet.

De constructie is als volgt. De zelfstandige richt samen met Uniforce een BV op. Deze BV wordt Declarabele Uren BV genoemd, ofwel DUBV. De aandelen van DUBV worden gehouden door de zelfstandige (80%) en Uniforce (20%). De zelfstandige kan er ook voor kiezen de aandelen in DUBV door middel van een tussenholding te houden. Uniforce en de zelfstandige houden verschillende soort aandelen, waardoor Uniforce geen recht heeft op winstuitkeringen. Op deze manier wordt bewerkstelligd dat alle winsten van DUBV bij de zelfstandige terechtkomen. De zelfstandige is statutair bestuurder van DUBV en tevens in dienst bij DUBV. Maar ondanks het 80% aandelenbezit wordt hij

geen directeur-groootaandeelhouder (dga) in de zin van de werknemersverzekeringen. In de statuten van DUBV wordt namelijk opgenomen dat de stemverhouding niet aansluit bij de aandelenverhouding. De zelfstandige krijgt slechts twee stemmen in de algemene vergadering van aandeelhouders, tegen zes stemmen voor Uniforce. Hij kan daardoor dus ook tegen zijn wil worden ontslagen.

Met de afwijkende stemverhouding wordt bereikt dat de zelfstandige geen dga is voor de werknemersverzekeringen

Deze afwijkende stemverhouding is wettelijk toegestaan. Hiermee wordt bereikt dat de zelfstandige onder gezag staat van DUBV en dus, gelet op de Regeling aanwijzing directeur-groootaandeelhouder, geen dga is voor de werknemersverzekeringen. Met andere woorden, hij is als werknemer bij DUBV verzekerd voor de ZW, WW en WIA.

De zelfstandige is als statutair bestuurder hoofdelijk aansprakelijk. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor het beleid en de financiën van DUBV. Ook zal hij als aanmerkelijkbelanghouder een gebruikelijk loon volgens de Wet LB 1964 van DUBV in acht moeten nemen.

Vervolgens wordt de zelfstandige door DUBV ter beschikking gesteld aan externe opdrachtgevers. Op grond van het Uitzendbesluit blijft hij dan bij DUBV verzekerd voor de werknemersverzekeringen, waarvoor de opdrachtgever is gevrijwaard van naheffingen. Ook voor de loonbelasting blijft de zelfstandige in dienstbetrekking bij DUBV. Er ontstaat geen dienstbetrekking tussen de zelfstandige en de opdrachtgever, ondanks het feit dat de zelfstandige werkzaamheden moet uitvoeren die door de opdrachtgever worden geïnstrueerd. Hier is sprake van gedelegeerde bevoegdheid en DUBV blijft de werkgever. Kortom, enerzijds behoudt de zelfstandige zijn vrijheid als zelfstandige om te gaan werken waar hij wil, en anderzijds geniet hij als werknemer van DUBV de bescherming van de werknemersverzekeringen.

Als een zelfstandige de VUR aan een opdrachtgever laat zien, is deze gevrijwaard van naheffingen

Beperkte rol

De rol van Uniforce in deze constructie is beperkt. Uniforce staat de zelfstandige waar nodig bij. Zo zal ze desgevraagd de contracten reviewen die DUBV met opdrachtgevers wil sluiten. Daarnaast heeft Uniforce regels opgesteld waaraan de zelfstandige en DUBV moeten voldoen. Zo moet er een duidelijke administratie worden bijgehouden en moet er ieder kwartaal een accountantsverklaring aan Uniforce worden overgelegd. Uniforce heeft aangegeven dat er nog meer strikte regels zijn waaraan moet worden voldaan, maar daarover wil ze, uit concurrentieoverwegingen, niets kwijt. Wel is duidelijk dat de Belastingdienst, UWV en Uniforce op 14 augustus 2008 een vaststellingsovereenkomst hebben gesloten, waarin de Belastingdienst en UWV bevestigen dat, wanneer aan alle voorwaarden van de Uniforce-constructie wordt voldaan, de opdrachtgever is gevrijwaard van naheffingen loonbelasting, premies sociale verzekeringen en Zorgverzekeringswet. Tegelijkertijd verstrekt Uniforce een verklaring (de VUR) aan de zelfstandige dat hij aan alle voorwaarden voldoet en dat als de vaststellingsovereenkomst van 14 augustus 2008 van toepassing is. Als een zelfstandige de VUR aan een opdrachtgever laat zien, is deze gevrijwaard van naheffingen. Een zelfstandige die van de VUR-constructie gebruik maakt, moet overigens wel maandelijks een vast bedrag aan Uniforce betalen.

Zoals ook wordt aangegeven in de antwoorden van 23 oktober 2008 op de Kamervragen, is de VUR-constructie geen nieuwe fiscale arbeidsvorm. De VUR-constructie is opgezet

door een commercieel bedrijf binnen de bestaande kaders van wet- en regelgeving.

WAAROM IS DE VUR BEDACHT?

Al in 1998 is Uniforce gaan nadenken over de fiscale gevolgen van het inhuren van een zelfstandige. En wel over de beperking van risico's ten aanzien van de opdrachtgever. De reden hiervoor was eenvoudig: waarom zou een opdrachtgever risico's lopen ten aanzien van het inhuren van een opdrachtnemer (de zelfstandige), terwijl beide partijen dit niet wenselijk achten? Het enige dat de zelfstandige namelijk wil, is zijn handjes en kennis verhuren aan een derde, waarbij hij bereid is risico's te nemen. De opdrachtgever wenst van deze kennis gebruik te maken en wil daarvoor betalen, maar hij wil ook duidelijkheid over het financiële plaatje. Wat zijn de kosten die aan het inschakelen van deze zelfstandige zijn verbonden? De opdrachtgever loopt evenwel het risico dat de Belastingdienst de arbeidsrelatie tussen hem en de zelfstandige als een dienstbetrekking bestempelt. De Belastingdienst zal dan naheffingen opleggen voor de loonbelasting en sociale verzekeringen. De opdrachtgever wordt dus geconfronteerd met extra kosten. Maar waarom eigenlijk? Is het niet vreemd dat hij in deze situatie verantwoordelijk wordt gehouden? Zou het niet veel logischer zijn als dat de zelfstandige is? De bakker die broden bakt, moet ook aan allerlei regels en verplichtingen voldoen. Zo is hij waarschijnlijk verplicht om zijn handen te wassen alvorens te gaan bakken. En als hij dat niet doet, kan dan de koper van het brood met sancties worden geconfronteerd? Dat zal toch geen zinnig mens willen beweren. De VUR is destijds dus bedacht: om meer zekerheid voor opdrachtgevers te creëren. Inmiddels bestaat ook de VAR, die eveneens tot risicobeperking voor de opdrachtgever heeft geleid.¹ Een stap in de goede richting, maar de VAR kent ook enkele bezwaren.

De VUR is niet bedacht als alternatief voor de VAR. Logisch, want toen Uniforce aan het VUR-project begon, bestond de VAR nog helemaal niet

NADELEN VAR

De VUR is niet specifiek bedacht als alternatief voor de VAR. Dit is logisch, want toen Uniforce in 1998 aan het VUR-project begon, bestond de VAR nog helemaal niet. Toenertijd stond de opdrachtgever volledig bloot aan de fiscale risico's wanneer hij gebruik wilde maken van een zelfstandige. Was er wel of geen sprake van een dienstbetrekking en moest er dan wel of geen loonbelasting en sociale verzekeringspremies worden afgedragen? De opdrachtgever liep

¹ Zie voor de werking van de VAR: mr. E. van Waaijen, 'VAR: in potentie goed en werkbaar systeem', Vakblad voor de MKB/CB-adviseur, nr. 6, 2008.

altijd het risico dat hij ten onrechte van mening was dat hij een zelfstandige inhuurde. Daarmee liep hij risico op naheffingen loonbelasting en premies sociale verzekeringen. Ook toen in 2001 de VAR in het leven werd geroepen, bleven deze risico's bestaan. De Belastingdienst gaf wel een VAR af, maar deze bood geen enkele zekerheid. Zo kon de Belastingdienst achteraf nog steeds de arbeidsrelatie herkwalficeren en naheffingen opleggen.

De VAR-wuo biedt voor werkzaamheden als televisiepresentator geen zekerheid wanneer zo iemand vervolgens een radio-programma gaat presenteren

De huidige VAR bestaat sinds 2005 en biedt de opdrachtgever meer zekerheid. Als aan een aantal voorwaarden is voldaan, is de opdrachtgever volledig beschermd en loopt deze geen risico op een naheffing loonbelasting en/of premies sociale verzekeringen. Dat wil niet zeggen dat de werking van de VAR helemaal perfect is. Er bestaan namelijk meerdere soorten VAR. Slechts de VAR-wuo en VAR-dga bieden onder voorwaarden volledige zekerheid. De VAR-row en VAR-loon geven echter nog steeds geen zekerheid. Voor de opdrachtgever van een zelfstandige die wel een VAR-wuo of VAR-dga heeft, is het bovendien van groot belang dat de zelfstandige slechts die werkzaamheden uitvoert die op de VAR staan beschreven. Zo biedt de VAR-wuo voor werkzaamheden als televisiepresentator geen zekerheid wanneer de persoon in kwestie vervolgens een radioprogramma gaat presenteren. Verder moet de opdrachtgever nog een kopie paspoort van de zelfstandige en een kopie van de VAR in zijn administratie bewaren. Dit zijn allemaal extra lasten waarmee de opdrachtgever wordt geconfronteerd en die hem, als hij daar niet goed mee omgaat, alsnog met naheffingen kunnen opzadelen. En dat blijkt in de praktijk ongewenst.

ENKELE KANTTEKENINGEN BIJ DE VUR

Zowel de VAR-wuo als de VAR-dga en de VUR pretendeert de opdrachtgever 100% zekerheid te bieden. De zekerheid die de VAR biedt, is wel bekend. Maar hoe zit het met die van de VUR? Is de opdrachtgever daadwerkelijk 100% gevrijwaard van naheffingen loonbelasting, premies sociale verzekeringen en Zorgverzekeringswet? Dit staat wel met zoveel woorden in de vaststellingsovereenkomst. Maar wat als DUBV niet aan de voorwaarden voldoet? De opdrachtgever kan dan wel een VUR hebben, maar die is dan niets waard. Als namelijk niet aan de voorwaarden van de vaststellingsovereenkomst is voldaan, is er geen enkele zekerheid voor de opdrachtgever. En hoe zit het met de inlenersaansprakelijkheid? Deze kan toch niet door de vaststellingsovereenkomst buitenspel zijn gezet? Doordat Uniforce strikte regels heeft opgesteld, zoals de driemaandelijke

accountantscontrole, tracht ze dit risico te minimaliseren. Zolang DUBV aan alle verplichtingen voldoet, loopt de opdrachtgever inderdaad geen risico. Maar een opdrachtgever kan aan een VUR niet zoveel vertrouwen ontlenden als aan een VAR-wuo of VAR-dga.

Een ander aspect betreft de WW. De zelfstandige is voor de werknemersverzekeringen verzekerd via DUBV. Dit betekent dat hij, wanneer hij wordt ontslagen, aanspraak kan maken op een WW-uitkering. Dit lijkt geen bezwaar te zijn, aangezien het ontslag wordt bepaald door Uniforce, die immers zes van de acht stemmen in de algemene vergadering van aandeelhouders heeft. Maar het is goed om te weten dat Uniforce tot ontslag van de zelfstandige overgaat als deze op enigerlei wijze niet aan de strikte voorwaarden voldoet. De zelfstandige heeft zijn ontslag dus min of meer zelf in de hand en lijkt daarmee zelf de aanspraak op een WW-uitkering te kunnen bepalen. Wellicht klinkt dit merkwaardiger dan het feitelijk is, want kan immers niet iedere werknemer door disfunctioneren zijn ontslag bewerkstelligen?

VAR OF VUR?

Ondanks het feit dat de VUR in principe niet als alternatief voor de VAR is verzonnen, zal de vergelijking tussen beide verklaringen al snel worden gemaakt. Beide beogen immers hetzelfde: meer zekerheid voor de opdrachtgever over de loon- en premieheffing bij het inschakelen van een zelfstandige. Toch bestaan er ook duidelijke verschillen, zowel voor de zelfstandige als voor de opdrachtgever.

Zo wordt de VAR afgegeven door de Belastingdienst, terwijl de VUR door Uniforce wordt afgegeven. De VAR moet worden aangevraagd per werksoort, terwijl de VUR van toepassing is op alle werkzaamheden die de zelfstandige voor een opdrachtgever wil verrichten. De VAR heeft een looptijd van in principe één jaar, de VUR blijft van toepassing zolang de VUR-constructie bestaat en aan de voorwaarden wordt voldaan.

De zelfstandige die volgens de VUR-constructie werkt, is verzekerd voor de werknemersverzekeringen. De zelfstandige met een VAR is dat niet

Het verkrijgen van de VAR is waarschijnlijk goedkoper dan het verkrijgen van de VUR. De zelfstandige kan de VAR immers zelf aanvragen bij de Belastingdienst door middel van het invullen van een formulier. Dit is in principe kosteloos, tenzij een adviseur wordt ingeschakeld. De VUR moet daarentegen bij Uniforce worden gekocht, waarbij tevens de VUR-constructie moet worden opgezet. Dat laatste is echter een eenmalige gebeurtenis, terwijl de VAR thans nog elk jaar opnieuw moet worden aangevraagd. Verder is de zelfstandige die volgens de VUR-constructie werkt, voor de werknemersverzekeringen (WW, ZW, WIA) verzekerd bij DUBV. De

TABEL 1. VAR VERSUS VUR

	VAR	VUR
wijze van verkrijgen	eenvoudig	eenvoudig
afgegeven door	Belastingdienst	Uniforce
geldigheidsduur	in principe 1 jaar (2008)	zolang aan voorwaarden VUR-constructie wordt voldaan
kosten	geen of weinig (adviseur)	maandelijks vast bedrag + kosten voor voldoen aan voorwaarden (accountantsverklaring)
werkzaamheden	alleen voor werkzaamheden beschreven op VAR	voor alle werkzaamheden
verzekerd voor werknemersverzekeringen?	nee	ja
zekerheid voor opdrachtgever?	100% mits juiste VAR en mits aan voorwaarden Wet LB is voldaan	100% volgens vaststellingsovereenkomst mits aan voorwaarden VUR-constructie is voldaan

zelfstandige met een VAR is dat niet.

Als een zelfstandige met een VAR door een opdrachtgever wordt ingeschakeld, zal deze moeten controleren of er wel een goede VAR – dus een wuo- of dga-exemplaar – is afgegeven, en voorts of de VAR nog geldig is en of de aard van de werkzaamheden overeenkomt. Ook zal hij een kopie van het paspoort en de VAR in zijn administratie moeten bewaren. Allemaal handelingen die de opdrachtgever moet ondernemen om de werking van de VAR te garanderen en om naheffingen te voorkomen. Uiteraard mag er dan geen sprake zijn van kwade trouw, waardoor de VAR alsnog zijn werking verliest. De opdrachtgever die een zelfstandige met een VUR inschakelt, hoeft daarentegen niets te controleren, anders dan een blik te werpen op de VUR. Hij kan dus niet door eigen toedoen of door het maken van inschattingfouten de geldigheid van de VUR beïnvloeden.

Aan de andere kant betekent dit ook dat de opdrachtgever de garantie bij de VAR in principe in eigen hand heeft. Als hij immers alles goed controleert en administreert, is de garantie dat hij geen naheffingen krijgt opgelegd, 100%.

De VUR kan daarentegen zo'n volledige garantie niet bieden; de opdrachtgever heeft nu eenmaal geen absolute zekerheid dat de DUBV aan alle regels voldoet en dat de VUR terecht door Uniforce is afgegeven. Vanwege de systematiek van regels en de controle daarop claimt Uniforce weliswaar zo'n volledige garantie, maar volstrekt waterdicht kan die uit de aard der zaak niet zijn. In tabel 1 zijn de eigenschappen van VUR en VAR nog eens naast elkaar gezet.

Volgens Uniforce is de VUR met name bedoeld voor zelfstandigen die bijvoorbeeld wel een VAR-row, maar geen VAR-wuo of VAR-dga (meer) kunnen krijgen. Ook is de VUR bedoeld voor zelfstandigen die geen VAR willen aanvragen omdat ze er bijvoorbeeld niets voor voelen om dat elk jaar opnieuw te moeten doen. Waar een zelfstandige voor kiest, zal afhangen van zijn persoonlijke omstandigheden en voorkeur. Voor de opdrachtgever kleven aan beide verklaringen bezwaren. Het streven zou kunnen zijn om de VAR

zodanig aan te passen dat deze 100% garantie biedt tegen hetzelfde gemak als de VUR. Dat zou inhouden dat de VAR wordt afgegeven voor onbepaalde tijd en voor alle werkzaamheden gaat gelden. Niet de aard van de werkzaamheden zou immers centraal moeten staan, maar het feit dat iemand aangeeft voor eigen rekening en risico te willen werken.

CONCLUSIE

De VUR is een creatieve constructie die een alternatief kan bieden voor zelfstandigen die geen VAR kunnen krijgen of willen aanvragen. Ook biedt het de zelfstandige een oplossing als hij voor de werknemersverzekeringen verzekerd wil zijn en tegelijkertijd over de vrijheid van het ondernemerschap wil beschikken. Voor de opdrachtgever biedt de VUR ook nieuwe mogelijkheden om met zelfstandigen te werken zonder daarbij grote risico's op naheffingen te lopen. De VUR biedt de opdrachtgever echter niet de zekerheid tot uitsluiting van naheffingen die een VAR-wuo of VAR-dga bieden. Volgens Uniforce heeft dit te maken met onwennigheid. Opdrachtgevers moeten nog wennen aan het feit dat ze gevrijwaard zijn van naheffingen zonder dat de zelfstandige over een VAR beschikt.

De geboorte van de VUR is een teken dat de VAR nog niet perfect is. De VUR kan dan ook worden beschouwd als een pleidooi voor verbetering van de VAR, bijvoorbeeld door het laten vervallen van de op de VAR omschreven werkzaamheden. En waarom moet een opdrachtgever nog zoveel doen om risico's op naheffingen te voorkomen? De zelfstandige kiest er toch voor om te ondernemen en risico's te lopen?